

## **Belastingparadijzen: een gevaar voor de democratie (31.3.08)**

Meer dan 50 landen in de wereld hebben er zich in gespecialiseerd om de kapitaalinkomsten van kapitaalbezitters uit andere landen volledig of gedeeltelijk te onttrekken aan de belastingen die ze normaal aan hun eigen land verschuldigd zijn. 12.000 miljard USD bevinden zich momenteel in belastingparadijzen. Aldus een persbericht van Attac.

Door de mondialisering van de financiële markten zijn de belastingparadijzen langzamerhand een groot gevaar voor de democratie geworden. Daarom eist Attac dat de politici maatregelen nemen om ze af te schaffen. De belastingparadijzen zijn niet uitsluitend kleine landen zoals Zwitserland, Oostenrijk, Liechtenstein, Monaco, Luxemburg, Andorra of de Kaaimaneilanden. Dankzij hun speciale belastingaanbiedingen, ten koste van hun rijke buurlanden, zijn deze landen de rijkste ter wereld geworden. Maar ook de Britse, Amerikaanse, Duitse of Franse financiële centra werken op een soortgelijke manier. Onze kritiek richt zich daarom net zo goed tot de regeringen van die landen als tot de eigenlijke belastingparadijzen.

De hele lage belastingdruk van enkele landen heeft globaal een dolle wedloop op gang gebracht om het minst veeleisende land te worden voor inkomsten uit kapitaal. Alle tarieven gaan naar beneden: heffingen op intresten, dividenden, meerwaarden van financiële transacties, naast de verlaging van de belastingen op bedrijfswinsten. Het belastingtarief op de winsten van de grote Europese bedrijven was in 1980 gemiddeld 44%, maar bedraagt in 2007 nog slechts 29% (KPMG 2007). Ook de hoogste belastingschijven van de inkomstenbelasting kennen een neerwaartse tendens. Geen enkel ontwikkeld land ontsnapt aan die neerwaartse spiraal. In deze tijden van financiële mondialisering zijn de nationale staten niet meer in staat om de heffing op kapitaalinkomsten democratisch te bepalen. Ze moeten zich plooien naar de dictaten van de financiële markten en de belastingparadijzen.

Die evolutie heeft dramatische gevolgen voor de democratie. Het kapitaal is zeer ongelijk verdeeld over de bevolking, en de inkomsten uit kapitaal dus ook. In Oostenrijk en in Duitsland bezit 10% van de bevolking meer dan twee derden van de totale rijkdom. Omgekeerd heeft twee derden van de bevolking weinig of geen vermogen of zelfs schulden. In Frankrijk bezitten de 10% rijksten 46% van de rijkdom, en op wereldniveau is dit zelfs 85%. Als men geen of onvoldoende belasting heft op de inkomsten uit kapitaal, dan zal er geen geld zijn voor de financiering van de collectieve goederen, diensten en instellingen. Onderwijs, milieu, gezondheid, openbaar vervoer, universiteiten, bejaardenzorg, enz. moeten kunnen rekenen op een nationale solidariteit. De belastingparadijzen verhinderen die solidaire financiering en stimuleren zelfs de privatisering van de sociale zekerheid en het verkwaanselen van het nationale patrimonium. Dat geld wordt ook onttrokken aan de overheidsinkomsten van de ontwikkelingslanden, die door de activiteiten van de belastingparadijzen ieder jaar 50 miljard dollar verliezen. De belastingparadijzen bevorderen bovendien de corruptie, omdat ze aan verduisterde gelden een schuilplaats bieden.

Naarmate de grote fortuinen en de multinationals aan de belastingen ontsnappen, zijn andere leden van de samenleving ook steeds minder bereid, of zelfs niet meer in staat om de collectiviteit te financieren. Want de belastingdruk op de rest van de bevolking verhoogt en dat gewicht wordt, begrijpelijkerwijs, als een onrechtvaardigheid gevoeld. Sinds de verklaring van de rechten van de mens en de burger in 1789 hebben de burgers het recht verkregen om op democratische wijze de belastingdruk te verdelen, en bijgevolg de toelaatbare graad van ongelijkheid in de samenleving te bepalen. Dat fundamentele

democratische recht dreigt door de mondialisering te worden onderuitgehaald. Bovendien wordt een maatschappij die niet meer in staat is om de ongelijkheid en de sociale onzekerheid onder controle te houden, zelf onveilig en instabiel. De mondialisering dreigt dan ook zichzelf te vernietigen.

Attac legt zich daar niet bij neer. Wij eisen een andere mondialisering. Wij zijn ervan overtuigd dat democratie en sociale herverdeling ook in onze tijd van mondialisering mogelijk en zelfs meer dan ooit noodzakelijk zijn.

De belastingparadijzen moeten worden afgeschaft. Wij hebben in dat verband de volgende eisen:

- Een gemonialiseerd systeem moet transparant zijn, om een billijke fiscaliteit te kunnen behouden. De staten moeten onderling en systematisch hun informatie over kapitaalinkomsten van niet-inwoners uitwisselen. De Europese spaarrichtlijn betreffende de intresten moet worden uitgebreid tot alle vormen van inkomsten kapitaal, alle juridische stelsels en alle lidstaten. Enkel de systematische uitwisseling van informatie op internationale schaal kan de massale belastingfraude doen stoppen.

- Het volstaat niet om, zoals de regeringen van Oostenrijk, Monaco en Liechtenstein voorstellen, enkel administratieve steun te verlenen ingeval van individuele belastingfraude. Een integer financieel centrum vereist meer dan enkel maatregelen tegen het witwassen van geld of tegen overdreven marktschommelingen. Wij verkiezen eerder dat in alle landen effectieve maatregelen tegen de belastingfraude worden getroffen.

- Een gemeenschappelijke markt zoals de Europese economische ruimte vereist bovendien gemeenschappelijke belastingregels. Als men wil verhinderen dat de multinationals de belastingadministraties oplichten, dan moeten voor bedrijven gemeenschappelijke belastinggrondslagen worden gevestigd, en voor de kapitaalinkomsten een minimaal belastingtarief van bijvoorbeeld 30%, zodat er een einde komt aan de nefaste wedloop om het meest belastingvriendelijke land te zijn.

- De belastingparadijzen die weigeren om de andere landen efficiënt te helpen bij belastingheffing van de eigen inwoners, maken in onze tijden van mondialisering misbruik van hun soevereiniteit. Landen die de belastingparadijzen willen bestrijden, moeten een zwarte lijst van die onwillige staten opstellen, volgens criteria die strenger zijn dan de criteria van de OESO. En die onwillige landen zouden dan niet langer mogen genieten van voordelen zoals vrije toegang tot de commerciële, financiële en goederenmarkten, of het vrije verkeer van personen, zoals de Schengen-overeenkomsten.

Het schandaal van de belastingontduiking via stichtingen in Liechtenstein toont nogmaals hoezeer de inzet van Attac-internationaal noodzakelijk is. Wij zullen ons werk verder zetten, totdat we bekomen dat er nationale en internationale maatregelen genomen worden die leiden tot de sluiting van alle belastingparadijzen. Die maatregelen werden geblokkeerd door enkele profiteurs van de internationale belastingdumping. Het engagement van de burgers in onze beweging is absoluut noodzakelijk om onze eisen te kunnen verwezenlijken.

***Attac België, Attac Duitsland, Attac Oostenrijk, Attac Frankrijk, Attac Hongarije, Attac Nederland, Attac Zwitserland, Attac Spanje, Attac Finland, Attac Jersey, Attac Polen***